

คอลัมน์ “เศรษฐกิจทศวรรษที่ ๒๐”

นิตยสาร Corporate Thailand ฉบับเดือนตุลาคม 2542

ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

การเติบโตของบรรษัทระหว่างประเทศ (Transnational Corporations) เป็นปรากฏการณ์ของคริสต์ศตวรรษที่ 20 บรรษัทยักษ์ใหญ่ก่อเกิดและเติบโตในทุกภาคเศรษฐกิจ โดยที่ธุรกิจการบัญชีก็มีบรรษัทระหว่างประเทศด้วย

แม้ว่าการตีพิมพ์หนังสือ *Summa di Arithmetica* ของ Luca Pacioli แห่งนครเวนิสในปี ค.ศ. 1494 จะช่วยเปิดโฉมหน้าการบัญชีสมัยใหม่ แต่ธุรกิจการบัญชีเพิ่งจะเฟื่องฟูในคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยลงรากแตกหน่อในประเทศอังกฤษ เนื่องจากอังกฤษประสบความสำเร็จในการปฏิวัติอุตสาหกรรมก่อนประเทศอื่นใด การเติบโตของทุนอุตสาหกรรม (Industrial Capital) ก่อให้เกิดการเติบโตของธุรกิจการบัญชี เนื่องจากการประกอบการทางด้านอุตสาหกรรมต้องมีการสรุปผลการประกอบการประจำปี เพื่อจะได้ทราบว่า กำไรหรือขาดทุน

สำนักงานบัญชีเก่าแก่ ดังเช่น *Lybrand, Ross Brothers, And Montgomery* (1898) ขยายสาขาไปสู่เมืองอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา และต่อมาเลือกขยายสาขาไปสู่เมืองอุตสาหกรรมรถยนต์สมัยใหม่ แต่การเติบโตของภาคอุตสาหกรรมมิใช่เหตุปัจจัยประการเดียวที่ยังความเติบโตแก่ธุรกิจการบัญชี การเติบโตของกิจการสาธารณูปโภคก็เป็นปัจจัยสำคัญด้วย สำนักงานบัญชี ดังเช่น *George A. Touch and Co.* (1898) พัฒนาทักษะในการตรวจสอบบัญชีบริษัทรถไฟ และจัดระบบการบัญชีรถไฟเพื่อป้องกันการฉ้อโกงอันเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของนักลงทุน

การเติบโตของภาครัฐบาลควบคู่กับการเติบโตของภาคเอกชน ทำให้มีความต้องการบริการการบัญชีรัฐบาลด้วย *Haskins and Sells* (1895) เติบโตจากการให้บริการการบัญชีรัฐบาล ทั้งชาร์ลส์ ฮัสกินส์ (Charles Haskins) และเอลิจาห์ วัตต์ เซลล์ (Elijah Watt Sells) ได้รับแต่งตั้งจากสภาผู้แทนราษฎรแห่งสหรัฐอเมริกาในการตรวจสอบและจัดระบบการบัญชีของหน่วยงานรัฐการอเมริกัน ก่อนที่จะร่วมกันจัดตั้งสำนักงานบัญชีในปี ค.ศ. 1895

ปัจจัยที่เกื้อกูลการเติบโตของธุรกิจการบัญชียิ่งกว่าการเติบโตของทุนอุตสาหกรรม ได้แก่ พัฒนาการของรูปแบบการจัดองค์กรในการผลิต (organization of production) จนก่อเกิดบริษัทจำกัด และการเติบโตของตลาดหลักทรัพย์สมัยใหม่

บริษัทจำกัดต้องจัดทำบัญชีตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การเติบโตของบริษัทจำกัดจึงก่อให้เกิดความต้องการบริการการบัญชี ในอีกด้านหนึ่ง บริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ก็ต้องมีการรับรองงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลแก่นักลงทุนที่เข้าไปซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ แม้ว่าตลาดหลักทรัพย์ลอนดอน (London Stock Exchange) จะก่อเกิดตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 แต่เพิ่งจะมีการจัดตั้งและกำหนดรูปแบบอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1802 ในทำนองเดียวกัน แม้ว่าตลาดหลักทรัพย์นิวยอร์ก (New York Stock Exchange) จะก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1792 และย้ายมาอยู่ Wall Street ในปี ค.ศ. 1793 แต่เพิ่งจะมีการก่อตั้งอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1817 เมื่อบริษัทธุรกิจนิยมระดมทุนจากตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น ความต้องการบริการการบัญชีย่อมเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว

ท้ายที่สุด การเติบโตใหญ่ของทุนการเงิน (Finance Capital) มีผลต่อธุรกิจการบัญชีด้วย เมื่อสถาบันการเงินเติบโตและมีการพัฒนารูปแบบต่างๆ ประชาชนผู้มีเงินออมย่อมต้องการข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของสถาบันการเงิน เพื่อใช้ในการตัดสินใจฝากเงิน สถาบันการเงินจึงต้องมีการจัดทำและตรวจสอบบัญชีโดยสำนักงานบัญชีอันเป็นที่เชื่อถือโดยทั่วไป

กล่าวโดยสรุปก็คือ การปฏิวัติอุตสาหกรรมก็ดี การเติบโตของทุนอุตสาหกรรมและทุนการเงินก็ดี การก่อเกิดและการเติบโตของบริษัทจำกัดก็ดี และการก่อเกิดและเติบโตของตลาดหลักทรัพย์ก็ดี นับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเติบโตของธุรกิจการบัญชี

เมื่อการลงทุนระหว่างประเทศขยายตัว ธุรกิจการบัญชีก็แปรสภาพเป็นธุรกิจระหว่างประเทศ ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่อเงินทุนจากประเทศอังกฤษเคลื่อนย้ายไปสู่สหรัฐอเมริกาเพื่อแสวงหาช่องโอกาสในการลงทุน สำนักงานบัญชีอังกฤษก็ขยายสาขาไปสู่สหรัฐอเมริกาด้วย ดังกรณี *Price Waterhouse* (1865), *William Deloitte* (1845), *George A. Touch and Co.* (1898) ฯลฯ โดยที่ต่อมาขยายสาขาสู่ภาคพื้นยุโรป สำนักงานบัญชีอเมริกันก็ขยายสาขาสู่อังกฤษและภาคพื้นยุโรปด้วย ดังกรณี *Arthur Young* (1895), *Lybrand, Ross Brothers, and Montgomery* (1898) และ *Arthur Andersen* (1918)

นับตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 จวบจนสงครามโลกครั้งที่สอง ตลาดของธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศกระจุกอยู่เฉพาะอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และภาคพื้นยุโรป การขยายสาขาออกนอกทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาเหนือเป็นปรากฏการณ์หลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเติบโตใหญ่ทางเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และการเติบโตของตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคนั้น นับตั้งแต่ทศวรรษ 2520 เป็นต้นมา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลายเป็นฐานธุรกิจสำคัญของธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ และเป็นสมรภูมิที่ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศแย่งชิงส่วนแบ่งตลาด

สาธารณรัฐประชาชนจีนและยุโรปตะวันออกกลายเป็นสมรภูมิใหม่เจริญรอยตาม อาเซียนตะวันออก เมื่อสาธารณรัฐประชาชนจีนเดินตามแนวทาง 'สี่ทันสมัย' (Four Modernizations) ในปี 2521 และเร่งก้าวสู่ระบบตลาดในปี 2532 สาธารณรัฐประชาชนจีนก็เปิด ตลาดธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ ในทำนองเดียวกัน การล่มสลายของอาณาจักรโซเวียต และการพังทลายของกำแพงเบอร์ลินนับตั้งแต่ปี 2532 ยังผลให้ประเทศในยุโรปตะวันออกและ บรรดาประเทศที่เคยอยู่ในอาณาจักรโซเวียตเดิมปรับระบบเศรษฐกิจไปสู่ระบบสังคมนิยมแบบ ตลาด (Market Socialism) การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลให้ยุโรปตะวันออกกลายเป็นสมรภูมิ ในการแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ

ในปัจจุบัน ยักษ์ใหญ่ 5 บริษัทในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศที่เรียกว่า *Big Five* ที่ประกอบกันในประเทศต่างๆมากที่สุด ก็คือ *Pricewaterhouse Coopers* (150 ประเทศ) และ *KPMG International* (150 ประเทศ) โดยที่ *Andersen Worldwide* มีสาขาในประเทศต่างๆ น้อยที่สุดเพียง 81 ประเทศ (ดูตารางที่ 3)

ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศใช้ทั้งยุทธศาสตร์การเติบโตภายใน (Internal Growth) และการเติบโตภายนอก (External Growth) การขยายกิ่งก้านสาขาโดยอาศัย เงินทุนของตนเองนับเป็นการเติบโตภายใน แต่ยุทธศาสตร์การเติบโตดังกล่าวนี้ถูกจำกัดด้วย เงินทุน บรรดาบริษัทยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีนิยมใช้ยุทธศาสตร์การเติบโตภายนอก วิธีการ สำคัญ ก็คือ การควบกิจการ (Mergers) ดังกรณี *Peat, Marwick, Mitchell and Copartners* (1925) ซึ่งเกิดจากการควบ *Marwick, Mitchell and Co.* (1897) เข้ากับ *William Peat* (1911) หรือ *Deloitte Haskins and Sells* (1924) ซึ่งเกิดจากการควบ *William Deloitte* (1845) เข้ากับ *Haskins and Sells* (1895) เป็นต้น การเติบโตวิธีนี้ยังคงใช้ต่อมาจนถึงปัจจุบัน เพราะเป็นการ เติบโตวิธีที่ดี

เมื่อธุรกิจมีขนาดใหญ่และมั่นคง การกว้านซื้อกิจการหรือการควบกิจการ (take-over) ก็เป็นวิธีที่นิยมใช้ โดยที่บริษัทที่ซื้อสามารถช่วยขยายฐานธุรกิจและช่วยเพิ่มพูน มูลค่าตลาดของบริษัทแม่ แต่วิธีการที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมากกว่า ก็คือ การสร้างเครือข่าย พันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Alliance) อันเป็นปรากฏการณ์สำคัญในปลายคริสต์ศตวรรษ ที่ 19 ต่อเนื่องมาถึงต้นศตวรรษที่ 20 สำนักบัญชีต่างๆนิยมจับมือกันและปฏิบัติการในทาง เกื้อกูลธุรกิจของกันและกัน และในบางกรณี สายสัมพันธ์สูงงอมถึงขั้นควบกิจการเข้าเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกันในเวลาต่อมา จาริตดังกล่าวนี้ยังคงปรากฏต่อมา เมื่อบริษัทยักษ์ใหญ่ขยายธุรกิจไปสู่ โลกที่สาม ทั้งในละตินอเมริกา อาเซีย และแอฟริกา วิธีการที่ปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย ก็คือ การ แสวงหาหุ้นส่วนท้องถิ่น (local partners) มาเป็นพันธมิตร ดังเช่น *Deloitte Touche Tohmatsu*

Jaiyos Co. Ltd ซึ่งเป็นธุรกิจการบัญชีของตระกูลเกษมมระ แต่ใช้ชื่อ *Deloitte Touche Tohmatsu* ในฐานะหุ้นส่วน การจัดระบบหุ้นส่วนท้องถิ่นทำให้ธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศแผ่กิ่งก้านสาขาอย่างรวดเร็ว ภายใต้ระบบดังกล่าวนี้ ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีสามารถขยายเครือข่ายโดยไม่ต้องใช้เงินทุนมากนัก อีกทั้งยังได้ประโยชน์จากเครือข่ายความสัมพันธ์ของหุ้นส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ในอีกด้านหนึ่ง หุ้นส่วนท้องถิ่นก็ได้ประโยชน์จากชื่อเสียงเกียรติคุณของบริษัทยักษ์ใหญ่ รวมทั้งอาจได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการบริหารจัดการ การตรวจสอบบัญชี และการให้คำปรึกษาด้วย

ก่อนปี 2532 มียักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีรวม 8 บริษัท หรือที่เรียกกันว่า *Big Eight* (รายชื่อปรากฏในตารางที่ 1) ในปี 2532 *Deloitte Haskins and Sells* (1924) ตกลงควบกิจการกับ *Touche Ross* (1947) กลายมาเป็น *Deloitte Touche Tohmatsu International* (1989) และ *Ernst and Whinney* (1979) ตกลงควบกิจการกับ *Arthur Young* (1895) กลายมาเป็น *Ernst and Young International* (1989) ด้วยเหตุนี้ *Big Eight* จึงเหลือเพียง *Big Six* ในปี 2532

ในปี 2541 *Big Six* กลายเป็น *Big Five* เมื่อ *Price Waterhouse* ควบกิจการกับ *Coopers and Lybrand* กลายเป็น *Pricewaterhouse Coopers*

การควบกิจการมีผลต่ออันดับของยักษ์ใหญ่ ในปี 2534 *KPMG International* ครองอันดับหนึ่ง แต่ความเป็น 'จ้าว' ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศถูกแย่งชิงโดย *Andersen Worldwide* ในปี 2537 เมื่อ *Andersen Worldwide* เริงขยายบริการด้านการให้คำปรึกษา (Consulting Services) ครั้นในปี 2541 *Pricewaterhouse Coopers* ยื่นเป็นอันดับหนึ่ง อันเป็นผลจากการควบกิจการ (ดูตารางที่ 2)

กระแสการเติบโตด้วยการควบกิจการยังไม่หมดไป ภายหลังจากที่ *Price Waterhouse* และ *Coopers and Lybrand* บรรลุข้อตกลงในการควบกิจการในเดือนกันยายน 2540 *Ernst and Young International* และ *KPMG International* ก็เริ่มเจรจาเพื่อควบกิจการ หากการเจรจบบรรลุข้อตกลงได้ บริษัทใหม่จะครองความเป็น 'จ้าว' ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ แม้ว่าการควบกิจการจะเพื่อพูนอำนาจผูกขาด แต่หน่วยงานที่มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายป้องกันการผูกขาด (Anti - Trust Law) ในสหรัฐอเมริกา และหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรมในสหภาพยุโรป มักจะไม่ขัดขวางการควบกิจการในภาคบริการยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีซึ่งไม่สู้มีปัญหาในการควบกิจการ ขอเพียงแต่บริษัทที่จะควบกิจการสามารถบรรลุข้อตกลงได้เท่านั้น

ในปัจจุบัน ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจบัญชียังคงเป็น *Big Five* มิได้ลดลงเหลือ *Big Four* เนื่องจาก *Ernts and Young* และ *KPMG* ยังไม่บรรลุน้ำหนักขอลงในการควบกิจการ ในปี 2541 *Big Five* มีพนักงานมากกว่า 477,000 คน มีสาขามากกว่า 2,200 แห่ง และมีรายได้มากกว่า 51,000 ล้านดอลลาร์อเมริกัน (ดูตารางที่ 3)

ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีหาได้มีผลปฏิบัติที่ราบรื่นไม่ นับตั้งแต่ปลายทศวรรษ 2520 เป็นต้นมา เมื่อเกิดวิกฤติการณ์สถาบันการเงิน *Saving and Loan* ยักษ์ใหญ่เหล่านี้ต้องถูกดำเนินคดีที่ฟ้องเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนมาก การรับรองบุคคลและบัญชีกำไรขาดทุนของสถาบันการเงินมีผลเท่ากับให้ความชอบธรรมแก่สถาบันการเงินในการรับฝากเงินออมจากประชาชน หากฐานะการเงินที่แท้จริงมิได้เป็นไปตามงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่ผ่านการตรวจสอบ ประชาชนเจ้าของเงินฝากย่อมได้รับความเสียหายเมื่อสถาบันการเงินไม่สามารถจ่ายคืนเงินฝากหรือล้มละลาย ความผิดพลาดในการตรวจสอบบัญชีบริษัทจดทะเบียนมีผลกระทบในทำนองเดียวกัน เพราะงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนเป็นแหล่งที่มาของสารสนเทศที่นักลงทุนใช้ในการตัดสินใจ หากนักลงทุนตัดสินใจซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทหนึ่งบริษัทใดเนื่องเพราะเชื่อฐานะการเงินของบริษัทดังกล่าว อันผ่านการตรวจสอบจากสำนักบัญชีที่มีชื่อเสียงแล้ว การณ์ปรากฏต่อมาว่า บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์มิได้มีฐานะการเงินอันมั่นคง ดังที่ปรากฏในงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน นักลงทุนย่อมเป็นฝ่ายเสียหาย ในกรณีทั้งสองนี้ ประชาชนเจ้าของเงินฝากหรือนักลงทุนที่ได้รับความเสียหายอันเกิดจากความผิดพลาดในการตรวจสอบบัญชี สามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีได้

นิตยสาร *The Economist* (April 1, 1995) รายงานว่า ในระหว่างปี 2533 - 2537 ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีต้องจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายมากกว่า 3,000 ล้านดอลลาร์อเมริกัน การณ์ปรากฏว่า บริษัทยักษ์ใหญ่ทุกบริษัทล้วนมีชื่อเสียงด่างพร้อยในการตรวจสอบบัญชีทั้งสิ้น ในทศวรรษ 2530 *Arthur Andersen* ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากวิกฤติการณ์ *S & L* ในสหรัฐอเมริกา จนต้องจ่ายออมจ่ายเงินชดเชย 65 ล้านดอลลาร์อเมริกันในปี 2536 เพื่อยุติคดี *Deloitte Touche Tohmatsu* เผชิญชะตากรรมดุจเดียวกับ *Arthur Andersen* โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการรับรองบัญชี *Drexel Burnham* ซึ่ง *Michael Milken* เป็นเจ้าของ *KPMG International* ตกเป็นเหยื่อวิกฤติการณ์ *S & L* ด้วย และต้องยอมจ่ายค่าเสียหาย 187 ล้านบาทในปี 2537 กิจการของ *Arthur Young* เกือบล้มทั้งยืน เมื่อเผชิญการฟ้องร้องกรณีวิกฤติการณ์ *S & L* ในที่สุดต้องจ่ายค่าเสียหาย 400 ล้านดอลลาร์อเมริกันในปี 2535 พร้อมทั้ง 'ยกเครื่อง' บริษัทขนานใหญ่ รวมทั้งการควบกิจการกับ *Ernst and Whinney* จนกลายเป็น *Ernst and Young* ในปี 2532

เมื่อ Standard Chartered PLC (UK) ตัดสินใจซื้อ United Bank (Arizona, USA) ในปี 2530 Standard Chartered คิดว่าได้ 'ของดี' แต่แล้วเมื่อพบว่า เป็น 'ของเน่า' Price Waterhouse ผู้ตรวจสอบบัญชีก็ตกเป็นจำเลย ในปี 2535 Price Waterhouse จำยอมจ่ายค่าเสียหาย 338 ล้านดอลลาร์อเมริกันแก่ Standard Chartered ในปีเดียวกันนั้น เมื่อ Bank of Credit and Commerce International (BCCI) ล้มละลาย Touche Ross (UK) ในฐานะตัวแทนเจ้าหน้าที่ฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก Price Waterhouse จำนวน 11,000 ล้านดอลลาร์อเมริกัน

Coopers and Lybrand ต้องจ่ายเงินค่าเสียหาย 95 ล้านดอลลาร์อเมริกันในปี 2535 อันเป็นผลจากการล้มละลายของ MiniScribe ต่อมาในปี 2539 ก็ถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายเมื่อ Phar-Mor ยักษ์ใหญ่ในอุตสาหกรรมยาอเมริกันล้มละลาย ในปีเดียวกันนั้น อาณาจักรธุรกิจของ Robert Maxwell แห่งสหราชอาณาจักรล่มสลาย Coopers and Lybrand กลายเป็นจำเลยในฐานะผู้ตรวจสอบบัญชีผู้ให้การรับรองงบดุล โดยตรวจไม่พบว่า โรเบิร์ต แม็กซ์เวลล์ผันเงินจำนวน 400 ล้านดอลลาร์สเตอร์ลิงจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวท้ายที่สุด Coopers and Lybrand ต้องถูกปรับ 1.2 ล้านดอลลาร์สเตอร์ลิงในคดีนี้

KPMG International ตกเป็นจำเลยเมื่อ Orange County มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกาล้มละลายในปี 2537

การจ่ายค่าเสียหายอันเกิดจากความผิดพลาดในการตรวจสอบบัญชี ก่อผลกระทบสำคัญอย่างน้อย 2 ด้าน ด้านหนึ่งบั่นทอนฐานะการเงินของยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีอย่างรุนแรง โดยที่บางบริษัทต้องตกลงควบกิจการเข้าด้วยกันเพื่อเสริมฐานะการเงิน อันเป็นเหตุให้ Big Eight ลดลงเหลือ Big Six ในปี 2532 อีกด้านหนึ่ง ยักษ์ใหญ่เหล่านี้ต้องเปลี่ยนแปลงการจัดองค์กรเพื่อจำกัดความรับผิดในกรณีที่ถูกฟ้องเรียกค่าเสียหาย พร้อมกันนั้นก็กระจายธุรกิจออกไปจากบริการการบัญชี

โฉมหน้าของยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีในช่วงหลังสงครามโลกครึ่งสองเปลี่ยนแปลงไปมาก ยักษ์ใหญ่เหล่านี้มิได้ผลิตเฉพาะบริการการบัญชี ดังเช่นการทำบัญชีและการตรวจสอบบัญชีเท่านั้น หากยังผลิตบริการที่เรียกว่า "บริการวิชาชีพ" (Professional Services) อีกด้วย บริการวิชาชีพเหล่านี้มีทั้งบริการการให้คำปรึกษา (Consulting Services) และบริการด้านภาษีอากร (Tax Services) การให้คำปรึกษามีตั้งแต่คำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การจัดองค์กร การเงินธุรกิจ การตลาด ไปจนถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบและครอบกิจการ (M & A)

Arthur Andersen ขยายธุรกิจไปสู่บริการวิชาชีพตั้งแต่ทศวรรษ 2510 เมื่อ Arthur Andersen ยกฐานะเป็น Arthur Worldwide ในปี 2532 ได้มีการปรับการจัดองค์กร

โดยแยก *Andersen Consulting* ออกจาก *Arthur Andersen* (ดูภาคผนวก) โดยที่ *Andersen Consulting* เป็นฐานในการผลิตบริการวิชาชีพที่มีให้บริการการบัญชี

ในปัจจุบัน ยักษ์ใหญ่ในวงการบัญชีมีธุรกิจหลัก 3 ด้าน ได้แก่ การตรวจสอบบัญชี การให้คำปรึกษา และบริการด้านภาษีอากร โดยที่รายได้จากการตรวจสอบบัญชีมีไม่ถึง 50% และนับวันมีแต่จะลดความสำคัญลง เนื่องจากยักษ์ใหญ่เหล่านี้ได้บทเรียนอันเจ็บปวดจากการจ่ายค่าเสียหายอันเกิดจากความผิดพลาดในการตรวจสอบบัญชีมาโดยทั่วหน้า การเปลี่ยนแปลงที่กำลังตามมา ก็คือ การรุกคืบของ *Big Five* ไปสู่การให้บริการด้านกฎหมาย (Legal Services)

ตารางที่ 1
รายชื่อยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ
 2534 - 2541

2531	2532	2541
1. Arthur Andersen	1. Andersen Worldwide	1. Andersen Worldwide
2. Arthur Young	2. Coopers and Lybrand	2. Deloitte Touche Tohmatsu
3. Coopers and Lybrand	3. Deloitte Touche Tohmatsu	3. Ernst and Young International
4. Deloitte Haskins and Sells	4. Ernst and Young International	4. KPMG International
5. Ernst and Whinney	5. KPMG International	5. Pricewaterhouse Coopers
6. KPMG International	6. Price Waterhouse	
7. Price Waterhouse		
8. Touche Ross		

ที่มา 1. ข้อมูลปี 2531 และ 2532 จาก *The Economist* (April 1, 1995)
 2. ข้อมูลปี 2541 จาก web site ของแต่ละบริษัท (ดูตารางที่ 3)

หมายเหตุ 1. Deloitte Touche Tohmatsu ในปี 2532 เกิดจากการควบ Deloitte Haskins and Sells กับ Touche Ross
 2. Ernst and Young International ในปี 2532 เกิดจากการควบ Ernst and Whinney กับ Arthur Young
 3. Pricewaterhouse Coopers เกิดจากการควบ Price Waterhouse กับ Coopers and Lybrand

ตารางที่ 2
อันดับยักษ์ใหญ่ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ
 2534 -2541

บริษัท	2534	2537	2541
1. Andersen Worldwide	4	1	5
2. Deloitte Touche Tohmatsu	5	5	4
3. Ernst and Young	2	3	2
4. KPMG International	1	2	3
5. Price Waterhouse	6	6	}
6. Coopers and Lybrand	3	4	1

ที่มา 1. ข้อมูลปี 2534 และ 2537 จาก *The Economist* (April 1, 1995)
 2. ข้อมูลปี 2541 จาก web site ของแต่ละบริษัท (ดูตารางที่ 3)

หมายเหตุ ในปี 2541 Pricewaterhouse ควบกิจการกับ Coopers and Lybrand กลายเป็น Pricewaterhouse Coopers

ตารางที่ 3

ข้อมูลพื้นฐานของ Big Five ในธุรกิจการบัญชีระหว่างประเทศ
ปี 2541

บริษัท	ปีก่อตั้ง	จำนวนประเทศที่ประกอบกิจการ	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน	รายได้ ล้าน \$
1. Andersen Worldwide	1913	81	382	71,235	6,093
2. Deloitte Touche Tohmatsu	1989	132	695	82,087	9,000
3. Ernst and Young	1989	132	675	85,000	10,900
4. KPMG	1987	150		92,708	10,400
5. Pricewaterhouse Coopers	1998	150	มากกว่า 434	146,000	15,300

ที่มา ข้อมูลมาจาก web site ของแต่ละบริษัท

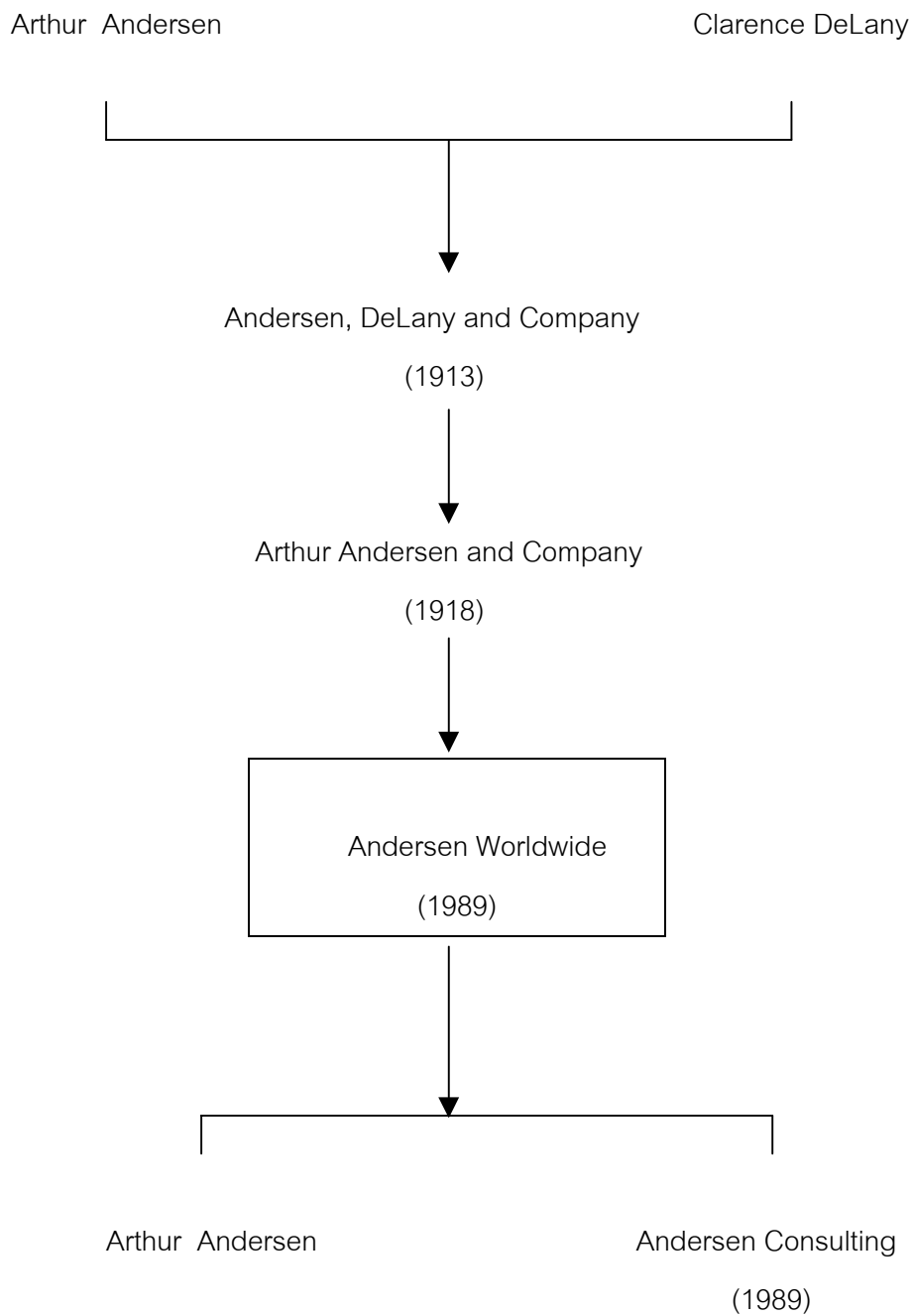
หมายเหตุ 1. เป็นข้อมูลของปี 2541

2. ปีก่อตั้งยึดถือปีควบกิจการล่าสุด หากสืบสาวรากเหง้าของแต่ละบริษัท ปีกำเนิดของแต่ละบริษัทเป็นดังนี้

Arthur Andersen	1913
Deloitte	1845
Ernst and Young	1859
KPMG	1897
Pricewaterhouse Coopers	1850

ภาคผนวก (ก) Andersen Worldwide

ผังแสดงการก่อเกิด Andersen Worldwide

หมายเหตุ

ตัวเลขในวงเล็บเป็นคริสต์ศักราชที่ก่อตั้งหรือควบกิจการ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ Andersen Worldwide

สำนักงานใหญ่	นครชิคาโก สหรัฐอเมริกา
web site	http://www.arthurandersen.com/
ประเภทของบริการ	<p><i>Arthur Andersen</i></p> <p>Auditing</p> <p>Business Advisory and Corporate Specialty Services</p> <p>Tax Services</p> <p><i>Andersen Consulting</i></p> <p>Assurance and Business Advisory Services</p> <p>Business Consulting</p> <p>Global Corporate Finance</p> <p>Tax, Legal and Business Advisory Services</p>
จำนวนประเทศที่ประกอบกิจการ	81 ประเทศ
จำนวนสำนักงานทั่วโลก	382
จำนวนหุ้นส่วนทั่วโลก	3,504 ราย

ประวัติการก่อตั้ง Andersen Worldwide

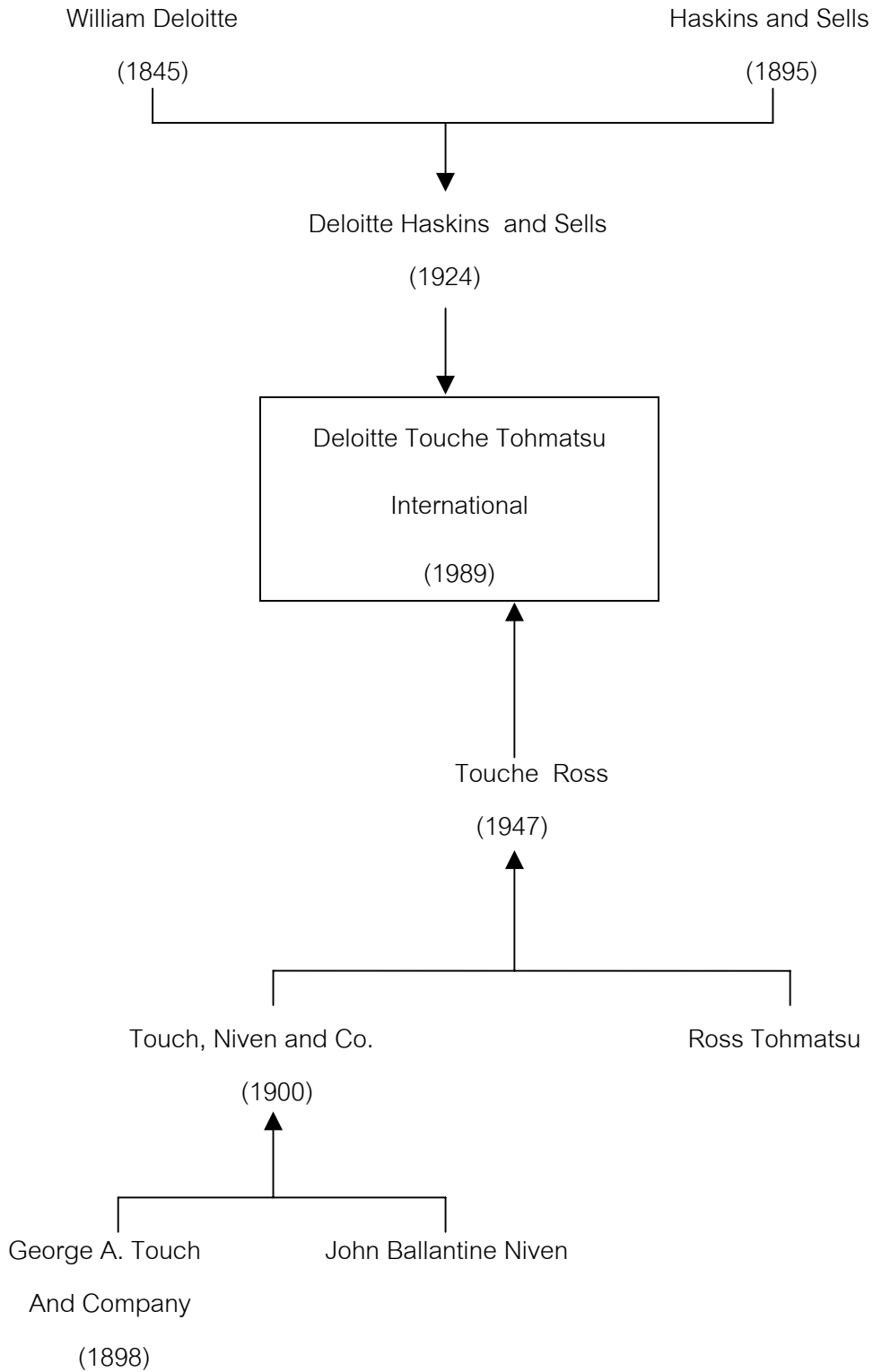
- 1913 Arthur Andersen ร่วมกับ Clarence DeLany จัดตั้งสำนักงานบัญชี Andersen DeLany and Co. ณ นครชิคาโก สหรัฐอเมริกา
- 1915 เริ่มขยายสาขาออกจากนครชิคาโก เติบโตในอัตราสูงตั้งแต่ทศวรรษ 1920 สาขาที่สำคัญ ได้แก่ Boston (1937), Houston (1937), Atlanta (1940) และ Minneapolis (1940)
- 1918 เปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น Arthur Andersen and Co. เนื่องจาก Clarence DeLany ถอนหุ้น
- 1947 Arthur Andersen ถึงแก่กรรม การบริหารจัดการตกแก่ Leonard Spacek ซึ่งถึงแก่กรรม ในปี 1963 ตลอดช่วงเวลาระหว่างปี 1947 - 1963 ตั้งสาขาในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอีก 18 เมือง และขยายสาขาสู่ต่างประเทศ เริ่มต้นด้วย Mexico City และตามมาด้วยประเทศอื่นๆ อีก 25 ประเทศ จนแปรสภาพเป็นบริษัทระหว่างประเทศ
- 1970s จัดตั้ง Andersen University, St. Charles, มลรัฐ Illinois เริ่มประกอบธุรกิจการให้คำปรึกษา (Consulting Services)
- 1989 สถาปนา Andersen Worldwide โดยแยกธุรกิจการให้คำปรึกษาออกจากธุรกิจการบัญชี พร้อมทั้งจัดตั้งบริษัท Andersen Consulting แยกต่างหากจาก Arthur Andersen

ตาราง ก - 1
รายได้และจำนวนพนักงาน
Andersen Worldwide
ปี 2541

ภูมิภาค	รายได้ ล้านดอลลาร์อเมริกัน	จำนวนพนักงาน
อเมริกาเหนือและใต้	3,267	34,034
ยุโรป ตะวันออกกลาง อินเดีย และแอฟริกา	2,135	24,442
เอเชียแปซิฟิก	691	12,759
รวม	6,093	71,235

ที่มา Andersen Worldwide

ภาคผนวก (ข) Deloitte Touche Tohmatsu
 ผังแสดงการก่อเกิด Deloitte Touche Tohmatsu

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นคริสต์ศักราชที่ก่อตั้งหรือควบกิจการ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ Deloitte Touche Tohmatsu

สำนักงานใหญ่	นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
web site	http://www.dttus.com/
ประเภทของบริการ	Accounting and Auditing Information Technology Consulting Management Consulting Mergers and Acquisitions Consulting Tax Advice and Planning
จำนวนประเทศที่ประกอบกิจการ	132 ประเทศ
จำนวนสาขา	695
จำนวนหุ้นส่วนทั่วโลก	5,608 ราย

ประวัติ Deloitte Touche Tohmatsu

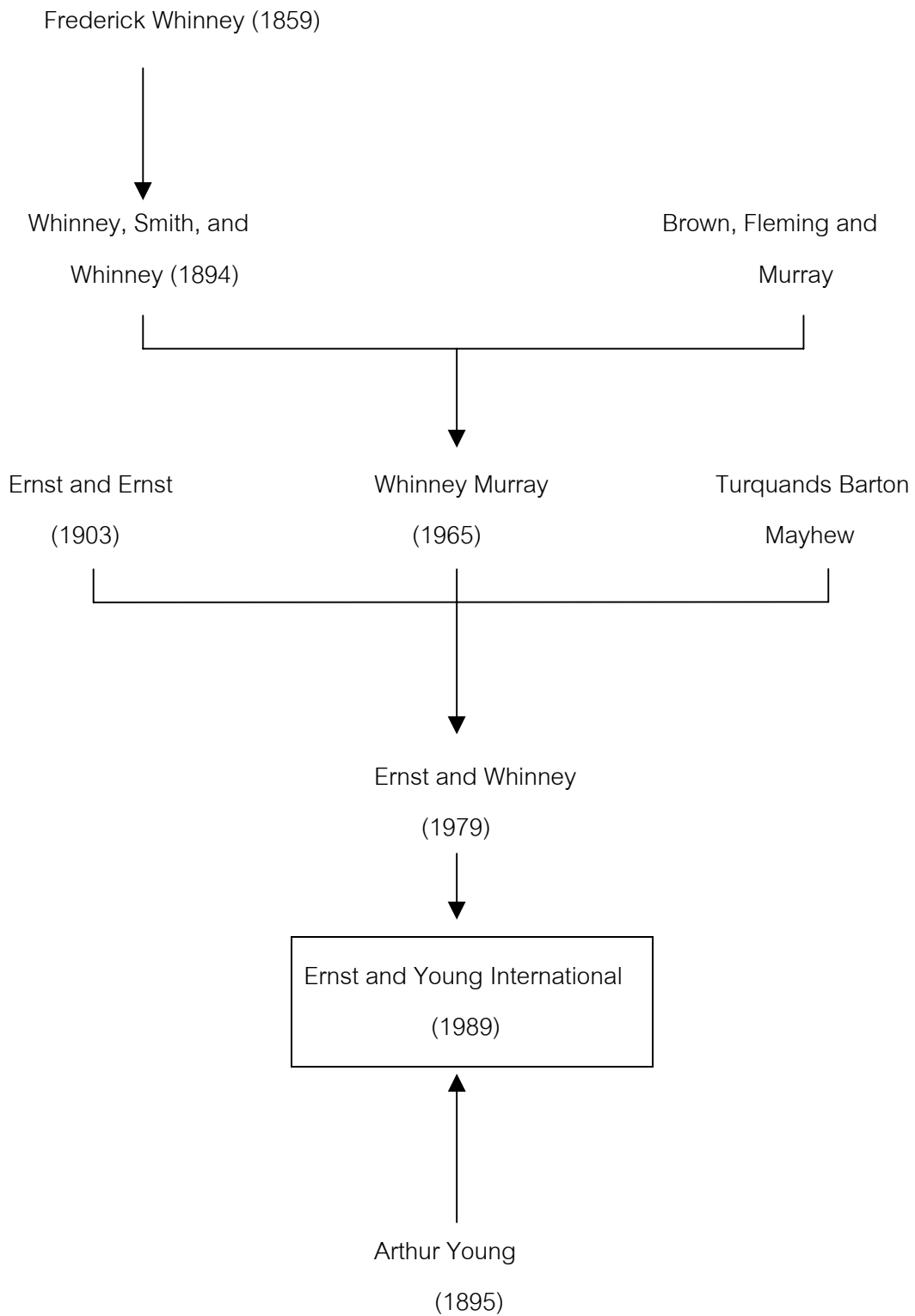
- 1845 William Welch Deloitte จัดตั้งสำนักงานบัญชี ณ นครลอนดอน Deloitte เป็นหลานของ Count de Loitte ชาวฝรั่งเศสซึ่งอพยพไปอยู่อังกฤษ เนื่องจากหนีภัยการปฏิวัติฝรั่งเศส สำนักงานบัญชี William Deloitte เติบโตจากการตรวจสอบบัญชีบริษัทรถไฟ และมีชื่อเสียงในการจัดระบบการบัญชีรถไฟ เพื่อป้องกันมิให้ผู้บริหารคดโกงนักลงทุน
- 1893 William Deloitte ขยายสาขาไปสู่สหรัฐอเมริกา ตามกระแสการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกจากอังกฤษไปสู่ประเทศนั้น และประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจการตรวจสอบบัญชี หลายบริษัทที่ William Deloitte เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีเติบโตเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่ในเวลาต่อมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Procter and Gamble
- 1895 Charles Haskins ร่วมกับ Elijah Watt Sells จัดตั้งบริษัท Haskins and Sells ในนครนิวยอร์ก ก่อนหน้านั้น ทั้งสองได้รับแต่งตั้งจากรัฐสภาอเมริกันให้ตรวจสอบและจัดระบบการบัญชีของหน่วยราชการ Haskins and Sells ขยายสาขาสู่นครชิคาโกและนครลอนดอนในเวลาต่อมา
- 1898 George A. Touch นักบัญชีชาวสกอตต์ จัดตั้งบริษัท George A. Touch and Co.
- 1900 George A. Touch and Co. ร่วมกับ John Ballantine Niven จัดตั้ง Touch, Niven and Co. ในนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
- 1924 William Deloitte ควบกิจการกับ Haskins and Sells บริษัทใหม่ชื่อ Deloitte Haskins and Sells
- 1947 Touche, Niven and Co. ควบกิจการกับ Ross Tohmatsu ชาวญี่ปุ่น บริษัทใหม่ชื่อ Touche Ross ก่อนถึงแก่กรรมในปี 1935 George A. Touch เปลี่ยนนามสกุลเป็น Touche เนื่องจากคนทั่วไปมักจะออกเสียงผิด Touch ตามภาษาก็ต้องอ่านว่า 'ท็อก' แต่คนทั่วไปมักอ่านว่า 'ทัช'
- 1984 Deloitte Haskins and Sells เสร็จจากควบกิจการกับ Price Waterhouse แต่ล้มเหลว
- 1989 Deloitte Haskins and Sells ตกลงควบกิจการกับ Touche Ross บริษัทใหม่ชื่อว่า Deloitte Touche Tohmatsu International ก่อนหน้านั้นในปี 1910 Deloitte Haskins and Sells เคยมีธุรกิจร่วมกับ Toche, Niven and Co. ในชวา ชื่อบริษัท Deloitte, Plender, Touche and Co.

ตาราง ข - 1
รายได้และจำนวนพนักงาน
Deloitte Touche Tohmatsu
ปี 2540 - 2541

ข้อมูล	2540	2541
1. รายได้ (ล้านดอลลาร์อเมริกัน)	7,400	9,000
2. จำนวนพนักงาน	72,200	82,087
3. จำนวนหุ้นส่วน	5,145	5,608

ที่มา Deloitte Touche Tohmatsu

ภาคผนวก (ค) Ernst and Young International
 ฝั่งแสดงการก่อเกิด Ernst and Young International

ที่มา

ตัวเลขในวงเล็บเป็นคริสต์ศักราชที่ก่อตั้งหรือควบกิจการ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ Ernst and Young International

สำนักงานใหญ่	นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
web site	http://www.eyi.com/
ประเภทของบริการ	Accounting and Auditing Services Tax Services Corporate Finance Services Health Care Services Information Technology Services Restructuring and Reorganization Services
จำนวนประเทศที่ประกอบกิจการ	132 ประเทศ
จำนวนสำนักงานทั่วโลก	675
จำนวนพนักงาน	มากกว่า 85,000 ราย

ประวัติ Ernst and Young International

- 1859 Frederick Whinney ตั้งสำนักงานบัญชี ณ นครลอนดอน โดยที่ก่อนหน้านี้ทำงานในสำนักงานบัญชี Harding and Pullein ตั้งแต่ปี 1849
- 1894 สำนักงานบัญชี Frederick Whinney ยกฐานะเป็น Whinney, Smith, and Whinney โดยมีลูกชายและผู้ร่วมหุ้นใหม่มาร่วมงาน
- 1895 Arthur Young ตั้งสำนักงานบัญชี ณ Kansas City ซึ่งต่อมาเติบโตใหญ่เป็นสำนักงานบัญชีที่มีชื่อเสียงเกียรติคุณ
- 1903 Alwin Ernst และ Theodore Ernst สองพี่น้องร่วมกันจัดตั้งสำนักงานบัญชี Ernst and Ernst ณ เมือง Cleveland สหรัฐอเมริกา หลังสงครามโลกครั้งที่สอง Ernst and Ernst เป็นพันธมิตรกับ Whinney, Smith, and Whinney
- 1965 Whinney, Smith, and Whinney ตกลงควบกิจการกับ Brown Fleming and Murray บริษัทใหม่มีชื่อว่า Whinney Murray
- 1979 Whinney Murray ตกลงควบกิจการกับ Ernst and Ernst และ Turquands Barton Mayhew บริษัทใหม่มีชื่อว่า Ernst and Whinney
- 1989 Ernst and Whinney ตกลงควบกิจการกับ Arthur Young บริษัทใหม่มีชื่อว่า Ernst and Young International
- 1997 Ernst and Young International เจรจาควบกิจการกับ KPMG International แต่ยังไม่ตกลง

ตาราง ค - 1

รายได้ของ Ernst and Young International
ปี 2540 - 2541
(ล้านดอลลาร์อเมริกัน)

ภูมิภาค	2540	2541
อเมริกาเหนือและใต้	4,900	6,200
ยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา	3,400	3,900
เอเชียแปซิฟิก	800	800
รวม	9,100	10,900

ที่มา Ernst and Young International

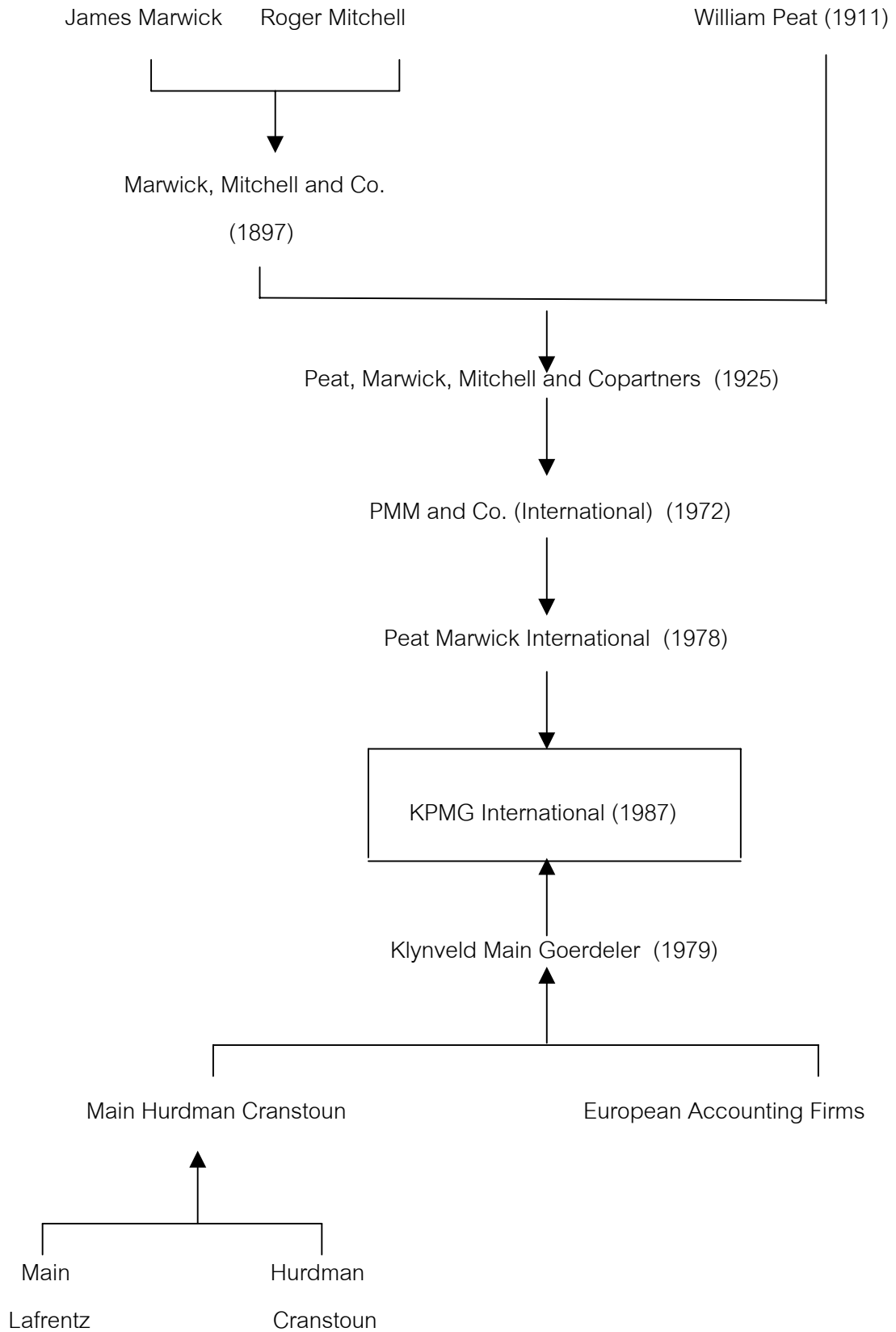
ตาราง ค - 2

รายได้ของ Ernst and Young International
จำแนกตามประเภทบริการ
ปี 2540 - 2541

ประเภทบริการ	2540	2541
บริการตรวจสอบบัญชี	4,000	4,400
บริการภาษี	2,100	2,500
บริการการให้คำปรึกษา	3,000	4,000
รวม	9,100	10,900

ที่มา Ernst and Young International

ภาคผนวก (ง) KPMG International
ผังแสดงการก่อเกิด KPMG International

- หมายเหตุ**
1. สำนักงานบัญชี Main Lafrentz และ Hurdman Cranstoun ก่อตั้งปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นสำนักงานบัญชีอเมริกัน
 2. European Accounting Firms ประกอบด้วย Klynveld Kraayenhoff (เนเธอร์แลนด์) Deutsche Treuhand (เยอรมนี) Reinhard Goerdeler (เยอรมนี) C. Jespersen (เดนมาร์ก) Thorne Riddel (แคนาดา) Thomson McLintok (สหราชอาณาจักร) และ Fides Revision (สวิตเซอร์แลนด์)
 3. สำนักงานบัญชี William Peat อยู่ในลอนดอน
 4. Marwick, Mitchell and Co. มีสำนักงานในนครนิวยอร์ก

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ KPMG International

สำนักงานใหญ่	Anstelveen, The Netherlands
สำนักงานใหญ่ในสหรัฐอเมริกา	Montvale, New Jersey
Web site	http://www.kpmg.com/
ประเภทของบริการ	Accountancy and Auditing Consulting Tax and Legal Services Financial Advisory Services Assurance
กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความชำนาญพิเศษ	Banking and Finance Building and Construction Energy and Natural Resources Government Health Care and Life Sciences Industrial Products Information, Communications, and Entertainment Insurance Retail and Consumer Products Transportation
จำนวนประเทศที่ประกอบกิจการ	150 ประเทศ

ประวัติการก่อตั้ง KPMG International

- 1897 จัดตั้งบริษัท Marwick, Mitchell, and Company ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดย James Marwick และ Roger Mitchell ทั้งสองคนเป็นศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยโคลัมเบียใน สกอตแลนด์
- 1911 William Peat ตกลงกับ James Marwick ในการจัดตั้งสำนักงานบัญชี Peat Marwick ณ นครลอนดอน
- 1925 Peat Marwick ผูกเข้ากับ Marwick, Mitchell, and Company กลายเป็น Peat, Marwick, Mitchell and Copartners
- 1950 ควบกิจการกับ Peat, Barrow, Wade, and Guthrie ซึ่งเป็นบริษัทบัญชีเก่าแก่แห่งหนึ่งใน สหรัฐอเมริกา
- 1972 ปรับโครงสร้างบริษัทเป็น PMM and Company (International)
- 1978 ปรับโครงสร้างเป็น Peat Marwick International
- 1979 มีการจัดตั้งบริษัทการบัญชีขนาดใหญ่บนภาคพื้นยุโรปชื่อ Klynveld Main Goerdeler อันเกิดจากการผนวกบริษัทบัญชีอเมริกัน Main Hurdman Cranstoun กับกลุ่มสำนักงาน บัญชียุโรป ซึ่งประกอบด้วย Klynveld Kraayenhoff (เนเธอร์แลนด์) Deutsche Treuhand (เยอรมนี) Reinhard Goerdeler (เยอรมนี) C. Jespersen (เดนมาร์ก) Thome Riddel (แคนาดา) Thomson McLintok (สหราชอาณาจักร) และ Fides Revision (สวิตเซอร์แลนด์) ส่วน Main Hurdman Cranstoun เกิดจากการผนวก Main Lafrentz กับ Hurdman Cranstoun
- 1987 Klynveld Main Goerdeler ควบเข้ากับ Peat Marwick International กลายเป็น KPMG International
- 1997 KPMG International เจรจาคงควบกิจการกับ Ernst and Young International แต่ยังไม่ตกลง

ตาราง ง - 1

รายได้ของ จำนวนพนักงาน และจำนวนหุ้นส่วน

KPMG International

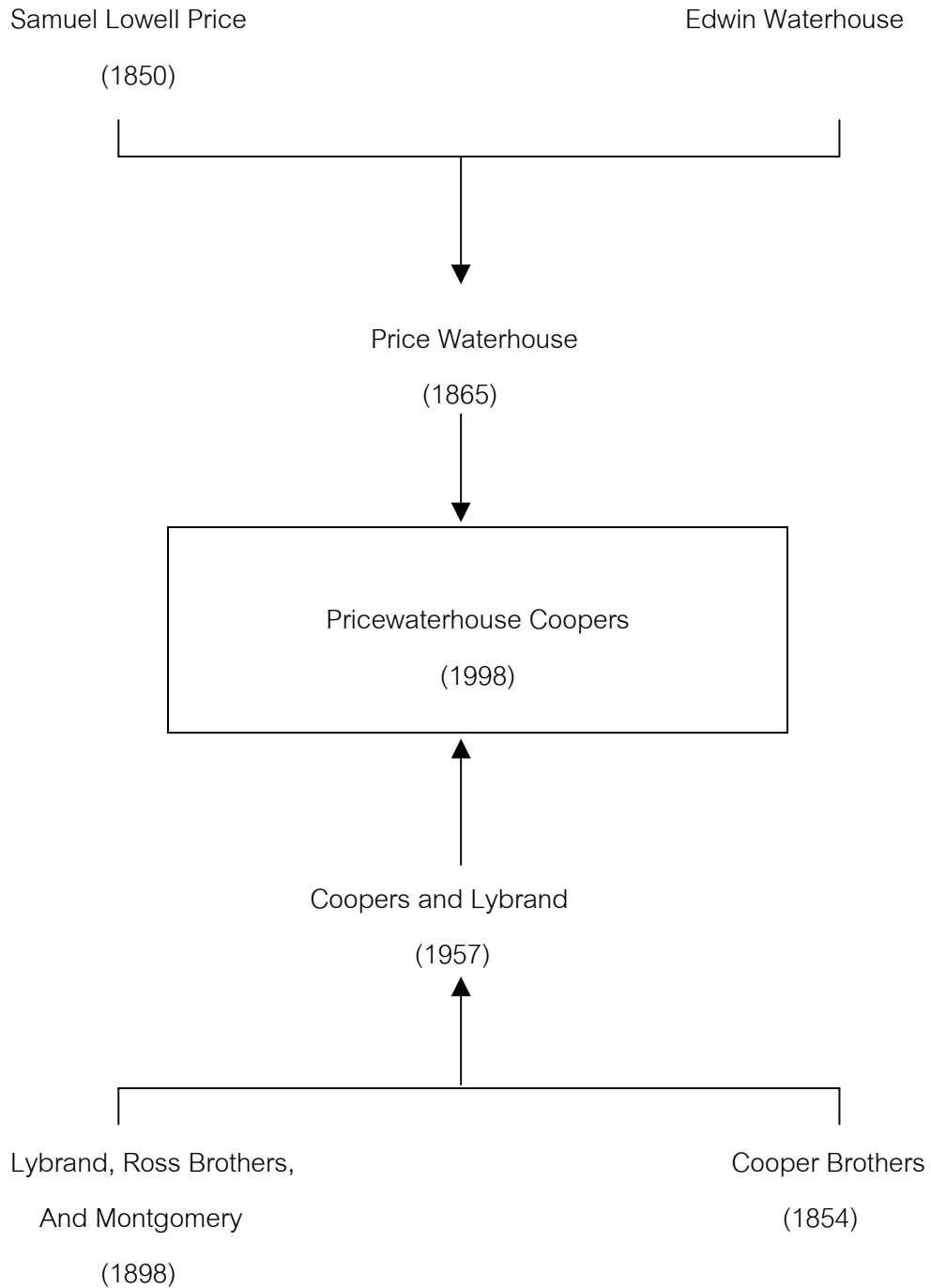
ปี 2541 (สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2541)

ภูมิภาค	รายได้ ล้านดอลลาร์อเมริกัน	จำนวนหุ้นส่วน	จำนวนพนักงาน
เอเชียแปซิฟิก	855	924	14,285
ตะวันออกกลาง	42	73	1,127
ยุโรป	4,601	2,766	41,288
อเมริกาเหนือ	4,562	2,441	27,660
ละตินอเมริกา	229	268	4,965
แอฟริกา	112	247	3,383
รวม	10,400	6,719	92,708

ที่มา

KPMG International

ภาคผนวก (จ) Pricewaterhouse Coopers
 ฝั่งแสดงการก่อเกิด Pricewaterhouse Coopers

หมายเหตุ

ตัวเลขในวงเล็บเป็นคริสต์ศักราชที่ก่อตั้งหรือควบกิจการ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ Pricewaterhouse Coopers

สำนักงานใหญ่	นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
Web site	http://www.pwcglobal.com
ประเภทของบริการ	Audit, Accounting and Risk Management Tax Planning and Compliance Litigation Support, Corporate Finance, Corporate Recovery Human Resource and Benefits Consulting Management and Information Technology Consulting
จำนวนประเทศที่ประกอบกิจการ	150 ประเทศ
จำนวนหุ้นส่วนทั่วโลก	9,000 ราย
จำนวนพนักงาน	146,000 คน
รายได้ทั่วโลก	15,300 ล้านดอลลาร์ (ปี 2541)

ตาราง จ - 1
รายได้และจำนวนพนักงาน
Price Waterhouse และ Coopers and Lybrand
ปี 2539

ข้อมูล	Price Waterhouse	Coopers and Lybrand
รายได้ (ล้าน \$)	5,020	6,800
จำนวนพนักงาน	56,000	74,000
จำนวนประเทศที่ประกอบกิจการ	119	142
จำนวนสำนักงาน	434	-

ที่มา Hoover's Global 250 (Austin, Texas : Hoover's Business Press, 1997)

ประวัติการก่อตั้ง Price Waterhouse LLP

1850	Samuel Lowell Price ตั้งสำนักงานบัญชี ณ นครลอนดอน
1865	Edwin Waterhouse เข้ามาเป็นหุ้นส่วน สำนักงานบัญชีเปลี่ยนชื่อเป็น Price Waterhouse
1890s	Price Waterhouse ขยายสาขาสู่สหรัฐอเมริกา ครั้งในปี 1902 บริษัทยักษ์ใหญ่อย่างเช่น United States Steel เริ่มใช้บริการของ Price Waterhouse ตามมาด้วยบริษัทยักษ์ใหญ่อื่นๆ Price Waterhouse ขยายสาขาจนในทศวรรษ 1930 มีสาขา 57 แห่งทั่วโลก
1935	Price Waterhouse ได้รับเลือกให้เป็นผู้นับคะแนน Academy Awards ในการแจกรางวัลตุ๊กตาทอง
1946	เริ่มให้บริการด้าน Management Consulting Service
1989	Price Waterhouse เจรจาควบกิจการกับ Arthur Andersen แต่ล้มเหลว
1997	Price Waterhouse บรรลุข้อตกลงในการควบกิจการกับ Coopers and Lybrand และผนึกกิจการเป็น Pricewaterhouse Coopers ในปีต่อมาหลังจากรัฐบาลอเมริกันและสหภาพยุโรปให้ความเห็นชอบ

ประวัติการก่อตั้ง Coopers and Lybrand

- 1854 William Cooper ตั้งสำนักงานบัญชี ในนครลอนดอน
- 1861 สำนักงานบัญชี William Cooper ยกฐานะเป็น Cooper Brothers and Company น้องๆ ของ William Cooper มาร่วมหุ้น ประกอบด้วย Arthur Cooper, Francis Cooper และ Ernest Cooper
- 1898 สำนักงานบัญชี Lybrand, Ross Brothers, and Montgomery จัดตั้งขึ้นโดยหุ้นส่วน 4 คน ประกอบด้วย William Lybrand, Edward Ross, Adam Ross และ Robert Montgomery ครั้นในปี 1902 มีสำนักงานในนครนิวยอร์ก อันกลายมาเป็นฐานธุรกิจของ Lybrand
- 1921 Cooper Brothers and Company ขยายสาขาออกนอกอังกฤษ เริ่มด้วยบรัสเซลส์ (1921) ตามมาด้วยนิวยอร์ก (1926) และปารีส (1930)
- 1924 Lybrand, Ross Brothers, and Montgomery ขยายสาขาออกนอกสหรัฐอเมริกา เริ่มด้วยเบอร์ลิน (1924) ตามมาด้วยปารีส (1926) และลอนดอน (1929)
- 1957 Lybrand, Ross ตกลงผนึกเข้ากับ Cooper Brothers and Company กลายเป็น Coopers and Lybrand
- 1998 Coopers and Lybrand ควบกิจการกับ Price Waterhouse กลายเป็น Pricewaterhouse Coopers